

Gyásznapi megemlékezés Barcaföldváron 2019.11.05.

Szerző Administrator
2019. november 05.
Utolsó frissítés 2019. november 05.

Egyenes gerinccel az igazságért 2019. november 5., kedd, KözéletKoszorúzással egybekötött megemlékezést tartottak az egykori barcaföldvári 2. fogolytábor utolsó tömegsírja fölött kialakított emlékkertben tegnap, november 4-én, a nemzeti gyásznapon. Ez már a huszadik volt, amióta a különböző gáncsoskodások ellenére 2000-ben lehúzatott emlékmű helyett sikerült maradandó emléket állítani az ott veszett, illetve sínylődött magyar foglyoknak.

A házigazda Hídvégi Református Egyházközség nevében Kristály László Zsolt újonnan kinevezett lelkész köszöntötte az egybegyűlt több mint százötven fős megemlékező közösséget. Máté evangéliumából vett igére – Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért: mert övék a mennyeknek országa. (Mt, 5.10) – építette beszédét. Kifejtette, az összes nép közül talán mi vagyunk az, amelyik a huszadik század viharaiából a legviharvertebben kerültünk ki, a legtöbb háborúságot szenvedtük az igazságért. A veszteseknek nincs jutalmuk a földön, ám a legnagyobb díj az övék: a mennyek országa. Ez kijár mindazoknak, akik háborúságot szenvedtek az igazságért. Álljunk ki mi is az igazságért, egyenes gerinccel, mindenkor! – zárta szavait. Az emlékműállító Ungvári Barna András volt hídvégi, jelenleg uzoni református lelképásztor azzal kezdte emlékbeszédét, hogy évforduló a nap, hiszen huszadik alkalommal emlékeznek meg itt. Igaz, hogy 2000-ben még az emlékkő kicsit arrább volt (ledöntötték, és később a helyére Szent György lovagot ábrázoló mozaikot helyeztek többségi erők – szerk. megj.). Ez a nap nemcsak a megemlékezésnek, hanem a mai helytállásnak is a napja – mondta a lelkész, aki igehirdetéséhez az Ószövetségből választott ígét: mert nincs más Isten, aki így megszabadíthasson (Dániel, 3.29b). Itt, a földvári 2-es számú fogolytáborban sínylődők is hasonlóan érezhettek, mint Dániel: vagy leborultak az „új istenek”, az új hatalom előtt, vagy ugyanúgy halál várt rájuk. Látták, hogy közülük sokan haltak meg, hasonló volt a helyzet, mint akkor Babilonban. A második világháború utáni történelemből ízelítőt Vincze Gábor történész könyvéből (Illúziók és csalódások. Fejezetek a romániai magyarság második világháború utáni történetéből, Státus Kiadó) nyújtott a szónok: „Az internálások hivatkozási alapja egyrészt a fegyverszüneti egyezmény 2. pontja volt, amely előírta, hogy a román hatóságok internálják a Románia területén található német és magyar állampolgárokat, ezt azonban a sovinisza hatóságok úgy értelmezték, hogy a német, illetve magyar nemzetiségű lakosokat internálhatják, másrészt a vezérkar október 19-i rendelete, amely hadifoglyoknak nyilvánította a magyar katonaszökevényeket, vagyis azokat, akik alakulatuktól elszökve hazatértek otthonaikba. Például Szárazajtán a gyilkosságok utáni napokban a csendőrök mintegy 70 férfit szedtek össze és hurcoltak el a hírhedt földvári haláltáborba, akik közül alig jött vissza valaki. A megdöbbenő azonban az – és ez is jelzi a román hatóságok titkon dédelgetett szándékát, vagyis azt, hogy amilyen gyorsan csak lehet, »magyartalanítsák« Erdélyt – és hogy korántsem csak katonakorúakat szedtek össze a csendőrök, hanem nőket és gyermekeket is! Például a Maros-Torda vármegyéből Földvárra elhurcolt közel 4000 magyar közül mintegy 450 volt kiskorú, akiknek egy részét – marosvásárhelyi közbenjárásra – december elején hazaengedték, de a felnőttek nagy hányada ott halt meg. Ungvári Barna András az igehirdetés után, mint minden évben, tematikus beszédet tartott. Ezúttal is az emlékműállító társa, Benkő Levente történész, újságíró által gyűjtött anyagból idézett, a zalánpataki – immár néhai – Kádár József túlélő visszaemlékezéseiből olvasott fel: „Katona voltam akkor, a Csobánosban, a 13-as határvadászoknál. Összeomlott a védelmi vonal, menekült mindenki, amerre látott, s valahogy hazakerültem. A szárazajtai vérengzés híre ide még aznap eljutott. Elterjedt a hír, hogy a Maniu-gárdisták Zalánpatakára is átjönnek. Innen is volt névsor beküldve, hogy tizenhatot Zalánpatakról ki kell végezni. (Érkezett) Október közepén Szárazajtról átaljítottak a csendőrök, s azt mondták, hogy csomagoljunk kétnapi élelmet, mert visznek répát szedni a szászoknak. (Érkezett) Igen, de egy szép nap bélágeroztak Földvárra. (Érkezett) Meg voltam kötözve, leütöttek a földre, rúgtak, vágta, a fejemen ilyen golyókák voltak, ne, mint az öklöm. Addig ütöttek, míg eltörték a karomat, betörték az oldalbordámat. Amikor végeztek, bevetettek egy pincébe. Zalánpatakról a földváriak közül egyedül én jöttem haza. András Benedek brassó-óvárosi unitárius lelkész Máté evangéliumából olvasott fel ígét (5.11–12). Tóásó Imelda, Brassó Megye Tanácsának alelnöke, az RMDSZ Brassó megyei szervezetének ügyvezető alelnöke arra kérte az egybegyűlteket: tisztelettel gondoljanak azokra, akik a tömegsírban nyugszanak. A megemlékezésen közreműködött az ürmösi unitárius dalárda Urák János vezetésével. Himnuszaink eléneklése után a résztvevők – hídvégiek, barcaföldváriak, brassóiak, uzoniak, bölöniek, ürmösiek, vargyasiak, sepsiszentgyörgyiek, a Vitézi Rend több székkapitányságának képviselői – számos koszorút helyeztek el az emlékmű talapzatánál. A megemlékezést szeretetvendégség követte a fogolytábor hídvégi emlékszobájában. Szerző: Szekeres Attila